

Moramo se zavedati lastne moči in sile kot potrošniki. Zato moramo stremeti za tem, da to svojo moč še bolj okreplimo s tem, da se organiziramo v naših zadrugah. Kot potrošniki moramo posebno še dandas v teh izredno težkih razmerah odklanjati vsako uslužnost, ki je za nas odvisna in draga. Naše gospodarsko stanje nam več ne dovoljuje, da hodimo še nadalje posamezni in neorganizirani na trgu in da smo pri nakupu navezani na tujo in drago postrežbo. Ta najovejši udarec, kateri nas je zadel z znižanjem naših prejemkov, nas mora predramiti, dati nam mora nove pobude in novega razmaha za delo in našo lastno korist, za delo in organizacijo naše preskrbe na zadružni osnovi ter za krepitev in strnjeno v naših zadrugah. Ne pozabljajmo, da nam je zadruga edina rešiteljica.

Otto Glöckel

»Če bo gladoval učitelj fizično,
Tedaj bo gladovala mladina duhovno!«
»Wer Kindern die Paläste baut
Reisst die Kerkermauer nieder.«

Po vojni je prevzela na Dunaju v roke vajet socialna demokracija. Tedaj sta se priceli v Avstriji nova epoha in novo življenje: pomagati malemu človeku. Takrat je zgradila dunajska občina za 240.000 delavcev delavskih stanovanj, ki so bila tehnično in higienično na višku in v tem času je bil Otto Glöckel župan dunajske občine in avstrijski minister prosverte. »Šteotoletje otroka« se je pricelo. Na njegovo iniciativso so zdali dečje domove, odkupovali posestva plemenitašev, jih preurejali — vse z enim samim namenom, da bi bili otroci čim bolje preskrbljeni. On je oživotvoril načrte Kerschensteinerja, Grandija, Natropa, Fröbela.

Splošne vesti

UCITELJSKI DOM VITESKEGA KRALJA ALEKSANDRA I. ZEDINTELJA.

Ze v prejšnji štev. »Učiteljskega tovariša« je bilo javljeno, da je Učit. dom v Ljubljani zaprosil, da sme nositi ime po blagopokojnem kralju, — na to prošnjo je prejelo JUU na slednji odgovor:

Pisarna Beograd 2. X. 1935.
Njegovega Veličanstva kralja

JUGOSLOVENSKEMU UCITELJSKEMU UDRUŽENJU

BEOGRAD.

V zvezi z vašo vlogo št. 549 od 24. pr. meseca, pisarni Njegovega Veličanstva kralja je čast obvestiti vas, da se odobrava, da nosi Učiteljski dom v Ljubljani ime »UCITELJSKI DOM VITESKEGA KRALJA ALEKSANDRA I. UJEDINITELJA V LJUBLJANI«.

Istočasno je odobreno, da postane Njegovo veličanstvo kralj veliki dobrotvor fonda s prispevkom 5000 Din, o čemer je obveščena tudi uprava dvora radi izplačila vse.

Po pooblastilu ministra dvora
Načelnik Krstić s. r.

Spomenico glede uredbe o znižanju prejemkov državnih in samoupravnih uslužbencev je bila poslana vsem trem kraljevskim namestnikom, predsednikom vlade, obema slovenskima ministromi. Banu dravske banovine g. dr. Natlačenu, nadškofu dr. Rožmanu in knezoškofu dr. Tomažiču je bila predana spomenica oscdbo.

Učiteljski dom v Ljubljani. K poročilu o otvoritvi doma dodajamo, da so svojo odsotnost pismeno opravili: zastopnik mestne občine predsednikov nam. prof. Jarc, gospoda narodna poslanca dr. Riko Fuks in Rajko Turk ter predsednik Učit. zdrav. doma v Rogaschi Slatini tov. Anton Gnas. Večiki dobrotniki pa so poleg že navedenih še Ciril Metodovo družba v Ljubljani. Učiteljska tiskarna v Ljubljani in Jugos. učiteljsko udruženje — sekcija Ljubljana.

Praktični učiteljski izpit na državnem učiteljišču v Mariboru se začnejo v petek dne 8. novembra ob 8. uri dopoldne. — Prošnje za izpit naj kandidatje vlože čimprej uradnim potom. Posebna obvestila se kandidatom ne bodo razpošljala. Izpitni odbor.

»Učiteljski dom« so otvorili in blagoslovili dne 29. septembra 1935 v Spodnji Šiški. Učiteljski dom je zavetišče za otroke podželskih učiteljev, ki studirajo v Ljubljani srednje ali druge šole. Sedaj je v zavetišču okrog 40 dijakov. Kdaj bodo otvorili kmetje za svoje nadarjene in po višji izobrazbi hrepeneče otroke kmetiske domove v Ljubljani? — To notico prinaša »Domoljuba« št. 40, a mi bi dostavili le še opombo, da je učiteljstvo zbiralo prispevke za ta dom polnih 40 let.

Državnim upokojencem v vednost. Prijave za prejemanje doklad naj se predložijo finančni direkciji v oktobrskem terminu po že

la, Montessorijeve itd. Takoj, ko je prevzel resor ministristva prosvete, je otvoril oddelek za šolsko reformo, učiteljsko zbornico, učiteljske in roditeljske zajednice, oddelek za učiteljske počitniške tečaje eksperimentalne šole itd. Glavno njegovo delo je program za novo šolo, osnovna pravila za reformo učiteljske izobrazbe, osnovna pravila za reformo šole, centralna pedagoška biblioteka in pedagoški institut mesta Dunaja, Svobodoljuben, gospod, a ne edokrat, demokrat, a ne idiot in demagog!

Ko je otviral sejo učiteljske zbornice, je izvajal: »Za vedno je minil čas političnega preganjanja učiteljstva, etnostranskega in tendencioznega pouka, improviziranega in birokratskega upravljanja na področju našega šolstva. Demokracija je strila okove in dala svobodo šoli!« — »Prosvetna uprava bo vedno na strani učiteljstva, kadar bo le-to zahtevalo živiljenjski eksistencijski minimum. Če bo gladoval učitelj fizično, bo gladovala mladina duhovno.« — Za vsé te velike besede in dela so ga poslali v koncentracijski tabor, iz katerega se ni vrnil več.

Ironija vseh ironij!

Otto Glöckel se je rodil na Dunaju, kot sin učitelja. Učiteljsko šolo je dovršil v Dunajskem Novem mestu. Na periferiji takratnega Dunaja je dobil mesto. Takratnemu dunajskemu županu pa je bil njegovo gledanje na svet in živiljenje trn v peti. Bil je odpitčen. Odsel je iz Avstrije. Izobraževal se je in navezal stike s svetovnimi kapacetetami. Bil je tudi osebni znanec Mussolini. Leta 1907. je bil izvoljen za poslanca mesta Dunaja. Minister je postal 1919. leta. Tri leta je ostal na tem mestu. Ves čas, do revolucije je bil obenem župan mesta Dunaja in predsednik dunajske šolskega odbora. Njegovo telo so upeljali.

† IVAN LOBE

je bil gotovo najstarejši slovenski učitelj, 92 let živiljenja je prestal in 42 let je deloval kot učitelj v najrazličnejših krajev. Rodil se je v Hinjah pri Zužemberku. Bil je samouk. Prvo službeno mesto je nastopil 1861 v Ambrosu, potem je odsel v Poljanje pri Novem mestu, 1878 pa je bil prestavljen v Krko, kjer je šolnikoval do 1903. leta — do upokojitve. Bil je izborni sadjar, vnet javni kulturni delavec, čebelar in pevovodja. Ker si je za Krko, kakor tudi za Dolenjsko sploh, pridobil velikih zaslug, ga je krška občina izvolila za častnega člana. Bil je odlikovan tudi z redom Sv. Save.

Vkljud častitljivi starosti je vsgojil 11 člansko družino. Zadnje dni je preživel na svojem domu in vasi Vidmu. — Bil je učitelj, živa zgodovina slovenskega šolstva, pozrtvalnost in potrežljivost, zato mu bo tako med učiteljstvom, kakor tudi med ljudstvom, s katerim je oral ledino slovenske kulture in vzoje, ohranjen trajen spomin.

Učiteljski pravnik

— Vprašanje tovarišice V. v vasi blizu Maribora v pogledu pravice do stanarine.

Odgovor. V 8. štev. Uč. Tov. z dne 19. 9. t. 1. na strani 3 »Uč. pravnik« smo navedli besedilo § 30. fin. zakona 1933/34, ki velja tudi za Vaš primer.

Naša gospodarska organizacija

— Učiteljskemu domu v Ljubljani sta darovala tov. Anton Gnas v Dolu pri Hrastniku in tov. Alojzij Kecelj v Ljubljani po 100 Din. Tov. Julij Mayer iz Doba pošilja redno vsak mesec po 10 Din. Poslednjemu prispevku je dodala: Podpirajmo lastne stanovske gospodarske ustanove!

Avgust Agnola

LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ST. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamnenine, zrcal in sl. Kompletne opreme za restavracije, hoteli, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. Luknjeni predmeti.

Mladinska matica

— mm »Naš rod« izide letos v novi, okusni opremi, ki jo izdela Ljubo Ravnikar. Tiskan na finjetem belem papirju, ki bo sicer dražji, a smo se odločili zaradi zato, da pridejo bolj do veljave ilustracije, ki bodo letos posebno številne. Glavno povešt bo imel v »Našem rodu« letos Tone Seliškar. Njegova »Bratovščina Sinjega galeba« ni samo izredno napeta mladinska povešt, polna zanimivih zapletljajev, ampak je tudi prav lepa umetniška. Dejanje se vrši na našem Jadranu, ki je prikazan v vsei svoji lepoti. Povešt je ilustriral Albert Sirk, ki je posebno znan kot slikar morskih motivov. Tudi na naše najmlajše bo dobro poskrbljeno. Poleg krajših ruskih pravilje Cvetka Gorjara, bo izhalala skozi ves letnik tudi vesela slikopisno podana pravljica v neštetini slike Maksa Sedeja. Prav tako bo zanimiv in pester poučni del lista, kateremu bo pridenjan pregled vseh važnejših dnevnih dogodkov doma in po svetu. Tako bo imela že prva številka poleg drugega tudi daljši članek o Abesiniji v zvezi z najnovejšimi dogodki. Članek bodo dopolnjevala številne lespe slike. — Ce pridejo ugančki kdaj na svoj račun, potem pridejo letos. Razpisane bodo lepe nagrade od uredništva, mladi Rejeci mali živali iz Šenčevega turna pa razpoložijo še posebe srečnim ugančarjem posebne lepe darove — domače živali, s katerimi so že

lani vzbudili toliko veselja pri naši mladini. Odveč je pisati, da bo tudi ostalo gradivo lista lepo in zanimivo, saj so obljudili sodelovanje naši najboljši mladinski pesniki, pisatelji in ilustratorji.

Ves letnik »Našega roda« in poleg tega še 4 bogate ilustrirane, zanimive mladinske knjige ob koncu šolskega leta dobijo naši načrnik za Din 22.50, ki jih lahko plačujejo v mesecnih obrokih po Din 2.50.

Mladinska matica ne išče dočinka. Omočiti hoče tudi revni deci, da pride do knjige. Razširiti hoče dobre knjige tudi v najbolj oddaljenih in osamljenih vasi. Učiteljstvo, ki je Mladinsko matico ustanovilo in jo klub gospodarski krizi dvignilo do tako visoke stopnje, ne bo držalo tudi zdaj rok križem. Ne bo pustilo, da se razruši ustanova, ki se je ob požrtvovalnem delu vsega učiteljstva tako razrazila.

TA TESEN NAJ POSVETI VSAKDO AGITACIJI ZA »NAS ROD«. VSAK TOVARIŠ IN TOVARISICA NAJ PRIPOMORE, DA SE NAKLADA ZVIŠA!

— mm Prva številka »Našega roda« je že v tisku in izide okoli 20. t. m. — Zaradi dočnosti naklade pričakujemo naročil čimprej. Prosimo cenj. poverjenike, da to upoštevajo.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev:
Vabilo

= JUU-SRESKO DRUSTVO SLOVENJ-GRADEC bo zborovalo v soboto, 12. oktobra ob 9. uri v Slovenskem gradišču. Na dnevnu redbo so poleg običajnih točk poročila društvenih funkcionarjev in nadzornega odbora ter poročili o skupščinah.

= JUU-SRESKO DRUŠTVO KOZJE bo zborovalo dne 5. oktobra t. l. v Polju ob 10. uri v narodni Šoli. — Dnevni red: 1. Poročilo funkcionarjev. 2. Tov. Podjavoršek referira: Dobodna vas. 3. Predlogi in nasveti. 4. Slučajnosti. — Odbor.

Vsak učitelj(ica)

je lahko član

Učiteljske tiskarne!

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovanje in socialne namene občinstvu, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5-

FR. P. ZAJEC
izpršan optik
Ljubljana, Startrg 9

priporoča: naočnice, ščipalnice, barometre, topiomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zalogaj raznih ur, zlatnin in srebrin. Ceniki brezplačno.

ZAMENJAVA MESTA. Kateri učitelj (učiteljica) iz najbližje ljubljanske okolice bi zamenjal svoje učno mesto z učiteljem iz Zagorja ob Savi. Ponudbe na upravo lista.

Pristopajte kot zadružniki k UČITELJSKI TISKARNI

FRAN IGLIČ

krojaški atelje za dame in gospode

LJUBLJANA
Pražakova ulica 10

Solidna moderna izdelava ter brezhibno, strokovno dovršeno delo

NOVO!

Stenski zemljevid kraljevine Jugoslavije

(Dr. A. Franović-Gavazzi) — Fizična karta z razdelbo na banovine —

III. izdajo priredil prof. Ivo Juras — Merilo 1 : 600.000 — Velikost

128/152 cm — Cena nalepljenemu zemljevidu na platnu in palicah 320 Din

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“

registrovane zadruge z omejeno zavezo

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6

Po tovarniških cenah Vam nudi v krasni izbiri

TOVARNIŠKA
ZALOGA
TOVARNE

JOSIP KUNC & Comp.,
LJUBLJANA, MIKOŠIČEVA CESTA 32

vrakovrstne pletenine (bluze, puloverje, žemperje, obleke, perilo itd.) za dame in gospode, modne rute, šale, kravate, športne čepice, damski klobuk, nogavice itd.

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcijska za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijsko odgovornega Ivana Dimnika.

Tisk: Učiteljska tiskarna (predstavnik Franc Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.